

Asia: VN/6525/2019

Lausuntopyyntö kevyemmän tarkastuksen käyttöönottoa valmistelleen työryhmän mietinnöstä

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

ESITETYN MUUTOKSEN TARPPEELISUUDESTA

Esitetyn yleisluonteisen tarkastuksen tarpeellisuutta tulisi harkita punniten toisaalta niitä haittoja ja toisaalta niitä etuja, joita ehdotuksen toteuttamisesta seuraisi.

Yhteiskunnan kannalta ehdotukseen liittyy yksinomaan haittoja. Eri sidosryhmät perustavat yrityksiin liittyvät päätöksensä, olipa kyseessä pieni tai suuri yritys, yrityksen antamaan taloudelliseen informaatioon, eli tilinpäätökseen ja sen luotettavuuteen. Yleisluonteinen tarkastus ei koskaan saavuta sitä luotettavuustasoa, mitä hyvän tilintarkastustavan mukainen asianmukaista huolellisuustasoa vaativa tilintarkastus tuo. Sidosryhmien näkökulmasta kyse on ainoastaan siitä, voidaanko tilinpäätösinformaation oikeellisuuteen ja johdon toimien lain- ja yhtiöjärjestyksen mukaisuuteen luottaa vai ei. Yleisluonteisesta tarkastuksesta puhuttaessa vastaus edellä olevaan kysymykseen on kielteinen.

Yleisluonteisen tarkastuksen kertomuksessa käsite "rajoitettu varmuus" on paitsi käsitteenä epämääräinen, se antaa lukijalle helposti käsityksen heikosta varmuudesta. Tästä seurauksena on se, ettei mikään taho voi päätöksenteossaan luottaa yleisluonteiseen tarkastukseen, jolloin tarkastus menettää merkityksensä.

Korostuneena riskinä on, että taho, jota yleisluonteinen tarkastus hyödyttäisi, olisi harmaa talous. Yleisluonteisessa tarkastuksessa paitsi kirjanpito tapahtumien, myös yhtiöoikeudellisten asioiden ja johdon vastuukysymysten tarkastus, jää käytännössä varsin heikosti suoritetuksi jo yksinkertaisesti siitä syystä, ettei pöytäkirjoja ym. aineistoa juurikaan tämän kaltaisessa yrityksessä ole.

Harmaan talouden yrityksissä yleensä yrityksen omistus ja johto ovat samoissa käsissä. Valitsemalla tilintarkastusta kevyemmän yleisluonteisen tarkastuksen ja perustamalla useita mikroyrityksiä, voikin aloittaa yritysruletin pyörittämisen. Ensimmäinen yritys jättää kaikki verot ym. velvoitteet hoitamatta ja se ajetaan konkurssiin, joka raukeaa varojen puutteessa ja jota tästä syystä ei enää tutki kukaan.

TILINTARKASTAJAN ASEMA ONGELMALLINEN

Tilintarkastajan vastuun kannalta yleisluonteinen tarkastus on ongelmallinen. Kun tarkastuksen taso ei ole tilintarkastuksen tasolla, on tilintarkastajan kuitenkin oman vastuunsa kannalta, selviytyäkseen häneen lainsäädäntöön sisältyvistä vahingonkorvaus -ym vaatimuksista, kyettävä osoittamaan toimineensa asianmukaisella huolellisuudella. Tämä tilintarkastajan oman asemansa varmistaminen johtaa käytännössä siihen, että tarkastukseen käytettävä työmäärä ei vähene, vaan päinvastoin. Näin ollen kevyemmän tarkastuksen perustaksi kaavailtu kustannussäästö ei käytännössä toteudu.

YLEISLUONTEISEN TARKASTUKSEN KERTOMUKSESTA

Yleisluonteisen tarkastuksen kertomuksessa tilintarkastajan on annettava lausunto siitä, onko tilintarkastajan tietoon tullut mitään, mikä antaisi syyn uskoa, ettei tilinpäätös anna Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeaa ja riittävää kuvaa yhteisön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Edellä todettu lausuma ei millään muotoa vapauta tilintarkastajaa vastuusta. Lausuma ei luo kuvaa tarkastustyön huolellisuudesta, vaan pikemminkin päin vastoin, luo lukijalle käsityksen, että tarkastuksen taso on tässä suhteessa paljon vaatimattomampi.

LOPUKSI

Edellä esittämämme perusteella katsomme, ettei ehdotetulla kevyemmän tarkastuksen tarkastuksella saavuteta mitään, mikä olisi parannus nykytilanteeseen, päinvastoin, se avaisi harmaalle taloudelle jälleen uuden väylän välttää vastuunsa.

Oy Tuokko Ltd

Hallituksen puheenjohtaja

Yrjö Tuokko, KHT

Toimitusjohtaja

Janne Elo, KHT

Elo Janne

Oy Tuokko Ltd - Oy Tuokko Ltd, Yrjö Tuokko (KHT, hallituksen puheenjohtaja) ja Janne Elo (KHT, toimitusjohtaja)